

Ελένη Πορτάλιου

Ολυμπιακές εγκαταστάσεις: Ο νόμος δεν πρέπει να υλοποιηθεί

Παρά την ευρεία κινητοποίηση δεκάδων περιβαλλοντικών φορέων και κινήσεων πολιτών στο πλαίσιο της «Παναττικής Επιτροπής Αγώνα κατά της εκποίησης των Ολυμπιακών Εγκαταστάσεων» (μεταξύ αυτών: συνεργαζόμενοι κοινωνικοί φορείς ν.α. Αθήνας και Πειραιά, συντονιστική επιτροπή για τη διάσωση της παραλίας Σαρωνικού, συντονιστική επιτροπή για την προστασία των ελεύθερων χώρων της Αθήνας, επιτροπή αγώνα για το μητροπολιτικό πάρκο Γουδή, συσπείρωση φορέων και δημοτικών παρατάξεων Αλίμου-Αργυρούπολης-Γλυφάδας-Ελληνικού, πρωτοβουλία «για το δικαίωμα στην πόλη», Ελληνικό Κοινωνικό Φόρουμ / θεματική πόλη και περιβάλλον) και την ενεργοποίηση συνδικαλιστικών οργανώσεων (ΕΚΑ, ΓΣΕΕ, Ομοσπονδία Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων Αττικής), αυτοδιοικητικών και επιστημονικών φορέων (Δήμοι, ΚΕΔΚΕ, ΤΕΔΚΝΑ, ΕΝΑΕ, ΣΑΔΑΣ, ΤΕΕ, Σχολή Αρχιτεκτόνων ΕΜΠ), η ΝΔ ψήφισε τελικά στη Βουλή το νομοσχέδιο για τις Ολυμπιακές Εγκαταστάσεις.

Σύμφωνα με το νόμο αυτό το σύνολο σχεδόν των Ολυμπιακών Εγκαταστάσεων παραχωρούνται στην Ανώνυμη Εταιρεία με την επωνυμία «Ολυμπιακά Ακίνητα Α.Ε.», η οποία θα έχει στο εξής την «αποκλειστική αρμοδιότητα για την αξιοποίηση, χρήση, διαχείριση και εκμετάλλευση των Ολυμπιακών Συγκροτημάτων». Η εταιρεία αυτή, που ιδρύθηκε το 2002 με σκοπό να λειτουργήσει «χάριν του δημοσίου συμφέροντος», μετατράπηκε με τον νόμο 3207/2003 ουσια-

στικά σε ιδιωτική εταιρεία με δυνατότητα εκμίσθωσης, παραχώρησης, ακόμα και πώλησης των Ολυμπιακών Εγκαταστάσεων, με διαδικασίες πλήρως ανέλεγκτες από τη Βουλή, τη Διοικητική Δικαιοσύνη και κάθε φορέα ή πολίτη.

Οι 16 Ολυμπιακοί Πόλοι είναι: 1) Ολυμπιακός Πόλος Φαλήρου, δηλαδή η παραλία του Φαληρικού Όρμου (757 στρ.) με εγκαταστάσεις Ταεχβοντό, Μπητς-Βόλεϊ, μαρίνα, κ.λπ., 2) Ολυμπιακό Κέντρο Ιστιοπλοΐας Αγ. Κοσμά, δηλαδή η παραλία και η μαρίνα του Αγ. Κοσμά (425 στρ.), 3) Ολυμπιακός Πόλος Ελληνικού, δηλαδή τμήμα του Μητροπολιτικού Πάρκου Ελληνικού (πρώην Αεροδρόμιο) με τις εγκαταστάσεις μπάσκετ, ξιφασκίας, μπίτζμπωλ, σόφτμπωλ, χόκεϊ, σλάλομ, 4) Ολυμπιακό Κέντρο Γουδή και τμήμα από το Μητροπολιτικό Πάρκο στο Γουδή, 5) Ολυμπιακό Κέντρο Γαλατσίου (άσος Βεΐκου), 6) Ολυμπιακό Κέντρο Νίκαιας (Σελεπίτσαρι), 7) Ολυμπιακό Κέντρο Άνω Λιοσίων, 8) Ολυμπιακό Κωπηλατοδρόμιο στο Σχινιά, 9) Ολυμπιακό Ιππικό Κέντρο Μαρχόπουλου, 10) Ολυμπιακό Σκοπευτήριο Μαρχόπουλου, 11) Διεθνές Κέντρο Ραδιοηλεκτρονικής, 12) Κέντρο Γραπτού Τύπου, 13) Παγκρήτιο Στάδιο, 14) Παμπέλοποννησιακό Στάδιο, 15) Πανθεσσαλικό Στάδιο, 16) Καντατζόγλειο Στάδιο Θεσσαλονίκης.

Οι παραχωρούμενοι 16 Ολυμπιακοί Πόλοι περιλαμβάνουν όχι μόνο τις υπάρχουσες μόνιμες εγκαταστάσεις των αγώνων αλλά και τις «προσωρινές», αυθαίρετες σήμερα κατασκευές, τις οποίες ο νόμος νομιμο-

ποιεί, καθώς και το δικαίωμα νέας δόμησης δεκάδων χιλιάδων τετραγωνικών μέτρων κτιρίων. Ακόμα πιο σοβαρό, παραχωρούνται ταυτοχρόνως χιλιάδες στρέμματα ελεύθερων χώρων, όπως η παραλία του Φαλήρου, του Αγίου Κοσμά, μεγάλο μέρος του Ελληνικού, το Μαρκόπουλο κ.λπ., που αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος των ανοιχτών χώρων, αναγκαίων για μια βιώσιμη πόλη και για την ποιότητα της καθημερινής ζωής εκατομμυρίων κατοίκων του Λεκανοπεδίου.

Θα συμβεί, λοιπόν, το ακόλουθο παράλογο: η περιουσία του ελληνικού λαού, που είναι οι Ολυμπιακές Εγκαταστάσεις αλλά και μεγάλο μέρος δημόσιας κτήσης, με τη μορφή ελεύθερων χώρων, θα περάσουν σε ιδιωτικά χέρια μεγαλοεπιχειρηματιών και η πρόσβαση των πολιτών στους χώρους, που κατά το Σύνταγμα τους ανήκουν, θα γίνει και πλέον επί πληρωμή.

Ο νόμος θέτει εκτός εθνικού θεσμικού πλαισίου τους 16 Ολυμπιακούς Πόλους δημιουργώντας ελεύθερες ιδιωτικές-εμπορικές-τουριστικές-επιχειρηματικές ζώνες μέσα στις Ολυμπιακές Πόλεις (Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Πάτρα, Βόλος, Ηράκλειο), στις οποίες ανατρέπεται η ισχύουσα πολεοδομική και περιβαλλοντική νομοθεσία, οι διατάξεις Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα, υγειονομικού και εργατικού δικαίου, δικαιού εμπορικών μισθώσεων καθώς και τα νόμιμα δικαιώματα συμβολαιογράφων, νομικών, υποθηκοφυλάκων κ.λπ. Στους γύρω δήμους των Ολυμπιακών Εγκαταστάσεων θα διατάραχθούν οι τοπικές αγορές και θα υποστούν σοβαρό πλήγμα οι μικρομεσαίες εμπορικές επιχειρήσεις μέσω της βίαιης αναδιάταξης στο χώρο του εμπορίου υπέρ του μεγάλου κεφαλαίου. Οι μεγαλοεπιχειρηματίες στους οποίους θα παραχωρηθούν οι Ολυμπιακοί Πόλοι δεν διευκρινίζεται αν θα επιβαρυνθούν με τα έξοδα συντήρησης

των εγκαταστάσεων, ενώ θεσμοθετείται Γενική Γραμματεία Ολυμπιακής Αξιοποίησης με 160 υπαλλήλους μισθοδοτούμενους από το ελληνικό δημόσιο.

Η κυβέρνηση προχώρησε στην ψήφιση αυτού του νόμου εσπείλικά, παραβιάζοντας την εκπεφρασμένη θέληση του ελληνικού λαού, ο οποίος πλήρωσε εξ ολοκλήρου, μέσω του κόστους των Ολυμπιακών Αγώνων, το τιμήμα των εγκαταστάσεων, και εξακολουθεί να το πληρώνει με τη βαριά έμμεση φορολογία που επιβλήθηκε πρόσφατα και μέσω άμεσης φορολογίας.

Ταυτόχρονα προχώρησε στην παραβίαση της εθνικής νομοθεσίας και σημαντικών κοινοτικών οδηγιών.

Συγκεκριμένα: Σύμφωνα με τις ήδη ενσωματωμένες στο ελληνικό δίκαιο Ευρωπαϊκές Οδηγίες 85/337 και 97/11, απαιτείται Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) και έγκριση περιβαλλοντικών όρων για τον πολεοδομικό σχεδιασμό που εκ των πραγμάτων γίνεται από το νόμο για τις Ολυμπιακές Εγκαταστάσεις.

Σύμφωνα, όμως, με τη νεότερη Οδηγία 2001/42/ΕΚ, σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών όρων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων (άρθρο 3 παρ. 2), πραγματοποιείται εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων για όλα τα σχέδια και προγράμματα τα οποία εκπονούνται... για χρήση του εδάφους και τα οποία καθορίζουν το πλαίσιο για μελλοντικές άδειες έργων που απαριθμούνται στα παραρτήματα Ι και ΙΙ της Οδηγίας 85/337/ΕΟΚ.

Τα παραρτήματα Ι και ΙΙ της Οδηγίας αυτής, όπως έχουν ενσωματωθεί στην ελληνική νομοθεσία (ΚΥΑ 15393/2332/2002 ΦΕΚ Β1022), κατατάσσουν στην Α' κατηγορία, δηλαδή στα έργα που είναι πιθανόν να προκαλέσουν σοβαρές επιπτώσεις στο περιβάλλον, τα συνεδριακά κέντρα, τα εμπορικά κέ-

ντρα, τα θεματικά πάρκα, τα εκθεσιακά κέντρα, τους χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων, ακόμα και τα γήπεδα γκολφ, τα οποία χωροθετούνται με τον επίμαχο νόμο.

Σύμφωνα με την Οδηγία 2001/42/ΕΚ (άρθρο 4 παρ. 1), η εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σχεδίων, που προβλέπουν τα παραπάνω έργα, πραγματοποιείται κατά την εκπόνηση ενός σχεδίου ή προγράμματος και πριν από την έγκρισή του ή την έναρξη της σχετικής νομοθετικής διαδικασίας. Σύμφωνα με την ίδια Οδηγία, η εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ενός σχεδίου ή προγράμματος προϋποθέτει όχι μόνο την εκπόνηση ΜΠΕ αλλά και διαβουλεύσεις με τις αρχές και το κοινό.

Σημειωτέον ότι το ελληνικό κράτος δεν έχει ακόμα θεσπίσει τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθεί με την παραπάνω Οδηγία, παρόλο που αυτή ισχύει από 21 Ιουλίου 2001 και η προθεσμία συμμόρφωσης έληξε στις 21 Ιουλίου 2004.

Με δεδομένα, λοιπόν, την καθολική αντίδραση στο νόμο και την κατάφωρη παραβίαση διατάξεων του εθνικού και κοινοτικού δικαίου, ο αγώνας για να μην υλοποιηθεί ο νόμος για τις Ολυμπιακές Εγκαταστάσεις θα συνεχιστεί σε δύο μέτωπα: με λαϊκές κινητοποιήσεις και με προσφυγές στα αρμόδια δικαστήρια.